

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Vergadering van 26 januari 2017

Verslag van de deputatie

Bevoegd deputatielid: Luk Lemmens

Telefoon: 03 240 52 65

Agenda nr. 0/1

Antwoord op een adviesvraag over de wijziging van de grenzen van de provinciedistricten en de afschaffing van de kieskantons (provincieraadsverkiezingen). Goedkeuring.

In het schrijven van 7 december 2016 vraagt minister L. Homans aan onze provincieraad een advies betreffende het voorontwerp van decreet houdende wijziging van het Provinciedecreet van 9 december 2015, het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 en het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges – wijziging van de grenzen van de provinciedistricten.

Op 25 november 2016 heeft de Vlaamse Regering haar tweede principiële goedkeuring gehecht aan het bovenvermelde voorontwerp van decreet. Op dezelfde datum heeft de Vlaamse Regering ook haar definitieve goedkeuring gehecht aan een ontwerp van bijzonder decreet houdende aanpassing van het provinciedecreet. Beide documenten en bijbehorende memorie van toelichting kunt u in bijlage terugvinden.

Het ontwerp van bijzonder decreet voorziet in de daling van het aantal provincieraadsleden van 72 naar 36 in de provincie Antwerpen (36 provincieraadsleden voor provincies met 1 miljoen of meer inwoners).

Het voorontwerp van decreet voorziet ook een nieuwe indeling in provinciedistricten die in onze provincie gebaseerd is op de vroegere bestuurlijke arrondissementen.

Daarnaast voorziet het voorontwerp van decreet ook in het afschaffen van de kieskantons en het kantonhoofdbureau. Het kantonhoofdbureau wordt afgeschaft omdat het geen taken meer kreeg toebedeeld bij de organisatie van de verkiezingen. Er wordt derhalve enkel nog gesproken over de gerechtelijke kantons.

Ook het systeem van de lijstverbindingen (apparentering) wordt afgeschaft.

In toepassing van artikel 260 van het Provinciedecreet vraagt minister L. Homans aan de provincieraad zijn advies te bezorgen over de voorgestelde wijzigingen van de grenzen van de provinciedistricten en het afschaffen van de kieskantons.

Artikel 260 van het provinciedecreet bepaalt:

- 'De provincieraad geeft binnen de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest zijn advies over de veranderingen die worden voorgesteld betreffende de

grenzen van de provincie, van de arrondissementen, kiesdistricten, kantons en gemeenten en betreffende de aanwijzing van de hoofdplaatsen.

- Het eerste lid is niet van toepassing op de samenvoeging van gemeenten die tot dezelfde provincie behoren.'

Vaststellingen

Noch voor wat betreft de vermindering van het aantal provinciemandatarissen, noch voor wat betreft het vastleggen van de nieuwe kiesomschrijving werd er een voorafgaandelijke studie uitgewerkt om na te gaan wat de consequenties zouden zijn van beide maatregelen in relatie met elkaar.

In het Vlaams regeerakkoord 2015-2019 wordt op p. 7/167 het volgende gesteld 'We halveren, rekening houdend met het inwonersaantal van elke provincie, het totale aantal provincieraadsleden en beperken het aantal gedeputeerden tot vier.' (<https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/het-regeerakkoord-van-de-vlaamse-regering-2014-2019>)

In de Conceptnota 'Voorbereiding van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen van 2018' wordt geen argumentatie aangehaald met betrekking tot de halvering van het aantal provinciemandatarissen. De conceptnota verwijst enkel naar het Vlaams regeerakkoord. (http://www.vlaamseprovincies.be/public/uploads/files/documents/afslanking_provincies/VR%202015%201707%20DOC.0731-1BIS.pdf)

Het spreekt vanzelf dat indicaties als 'te veel' en 'te klein' in het kader van de voorliggende voorstellen als onvoldoende argumentatie dient beschouwd te worden.

Het is dan ook jammer dat er geen wetenschappelijke studie werd uitgewerkt om de eventuele gevolgen van de halvering van het aantal provincieraadsleden in combinatie met het vergroten van de kiesomschrijvingen in beeld te brengen. Er werd ook geen beroep gedaan op het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing 2016-2020 om de gevolgen van de beleidsmaatregel in beeld te brengen niettegenstaande dat dit forum daarover interessante uitspraken zou kunnen over doen.

De Vlaamse regering heeft recent een interessant initiatief genomen om een Groenboek Bestuur uit te werken waarbij ze 6 principes en 30 voorstellen voor een vernieuwde overheid in beeld brengt. Eén van deze principes is het streven naar een geïntegreerde overheid (principe 5) waarin het overleg tussen de verschillende bestuursniveaus centraal staat.

Wij stellen samen met de Vereniging van Vlaamse Provincies vast dat er in voorliggend dossier geen enkele vorm van voorafgaandelijk overleg heeft plaatsgevonden.

Advies

Op basis van voorliggend voorstel van de Vlaamse regering om het aantal provincieraadsleden te verminderen in combinatie met een vergroting van de kiesomschrijvingen stelt de provincie Antwerpen vast dat er onvoldoende onderzocht is wat het effect is van de invloed van de invoering van beide maatregelen op de samenstelling van de provincieraad. Als probleemstelling kan worden aangehaald dat de invoering van beide maatregelen tot gevolg zal hebben dat de landelijke gebieden van een provincie ondervertegenwoordigd zullen zijn t.o.v. de stedelijke gebieden, wat uiteraard de representativiteit binnen een streekbestuur niet ten goede komt.

Daarnaast wil de provincie Antwerpen de nadruk leggen op het belang van het goed functioneren van het provinciaal bestuur. Als centraal gegeven stelt zich hierbij het streven naar een werkbare bestuursmeerderheid.

Het is dan ook gepast om in het kader van het streven naar een goed bestuur aan de Vlaamse regering te vragen om voorafgaandelijk het effect van hun voorgestelde beleidsmaatregelen te bestuderen en indien nodig de nodige bijsturingen uit te werken.

Dit verslag werd goedgekeurd door de deputatie in de zitting van 12 januari 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de adviesvraag in de brief van minister L. Homans van 7 december 2016;

Gelet op het provinciedecreet in het bijzonder op de artikelen 2, 42 en 260 van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

De provincieraad van Antwerpen vraag de Vlaamse regering, in het kader van het streven naar een goed bestuur, om voorafgaandelijk het effect van de beleidsmaatregelen opgenomen in het voorontwerp van decreet houdende wijzigingen van het Provinciedecreet van 9 december 2015, het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, het Digitaal Kiesdecreet van 25 mei 2012 en het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges – wijzigingen van de grenzen van de provinciedistricten te bestuderen en indien nodig de nodige bijsturingen uit te werken.